

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Vår saksbehandler:
Åshild Olaussen

Kopi til

Vår dato
15.02.2011

Vår referanse
2008-0015

Deres referanse
201005790-/AT

Unios hørings svar - tiltak for å redusere antallet midlertidige tilsetninger

Unio vil rose Regjeringen og statsråd Tora Aasland for å ha tatt initiativ til å redusere bruken av midlertidig tilsetning i universitets- og høyskolesektoren. Rapporten fra den partssammensatte arbeidsgruppen som Kunnskapsdepartementet opprettet, angir flere mulige tiltak og utgjør et viktig grunnlag for det videre arbeidet. Et enstemmig utvalg stadfester at bruken av midlertidig tilsetning i universitets- og høyskolesektoren er for høy og må reduseres. Dette er et godt utgangspunkt for arbeidet med å redusere bruken av midlertidig tilsetning i sektoren ned mot nivået i arbeidslivet for øvrig.

Unio gir full tilslutning til Kunnskapsdepartementets vurdering om at en rekke tiltak kan igangsettes uavhengig av høringen på arbeidsgruppens rapport. Utdanningsinstitusjonene har et hovedansvar for å rydde opp i dagens praksis med midlertidig tilsetning. I denne prosessen er det viktig at alle aktører bidrar på en konstruktiv måte i prosessen, og vi forutsetter at departementet følger opp gjennom styringsdialogen og i form av tydelig forventning om at nivået på midlertidig tilsetning må reduseres.

Unios kommentarer til arbeidsgruppens forslag (kp 5 i rapporten)

Unio støtter forslagene fra arbeidsgruppen og anbefaler at de iverksettes så raskt som mulig. Samtidig vil Unio understreke at det ikke er tilstrekkelig at institusjonene foretar en gjennomgang og opprydding i dagens tilsetninger. For at nivået på midlertidig tilsetning skal kunne reduseres ned mot nivået i arbeidslivet for øvrig og holde seg lavt, må det iverksettes ytterligere tiltak. Her vil vi trekke frem:

1) Det må innføres nye rutiner ved institusjonene som sikrer at nivået holder seg lavt.
Unio forventer at partene lokalt foretar den nødvendige opprydding i bruken av midlertidig tilsetning, og at Kunnskapsdepartementet følger opp gjennom styringsdialogen. I denne

forbindelse må det etableres rutiner som sikrer at bruken av midlertidig tilsetning holder seg på et lavt nivå. Unio vil understreke betydningen av god dokumentasjon av bruken av midlertidig tilsetning og anbefaler sterkt at institusjonene etablerer oversikt over hvor mange ansatte som har vært tilsatt midlertidig i mer enn fire år i en eller flere stillinger. Dette vil være et helt sentralt virkemiddel for å kunne rydde opp i institusjonenes bruk av midlertidig tilsetning. Samtidig vil en slik dokumentasjon bidra til å holde bruken av midlertidig tilsetning i sjakk. Partene lokalt må drøfte bruken av midlertidig tilsetning minst en gang i året. I denne drøftingen er det viktig at institusjonene kan legge frem dokumentasjon på hvor mange ansatte som har vært midlertidig tilsatte i mer enn fire år.

2) Adgangen til å tilsette midlertidig etter tjenestemannsloven må strammes inn.

Tallgrunnlaget viser at den høye bruken av midlertidig tilsetning er et problem ved de statlige universitetene og høyskolene, og ikke de private. En grunn til denne forskjellen kan være at tjenestemannsloven gir større adgang til midlertidig tilsetning enn arbeidsmiljøloven. Dersom bruken av midlertidig tilsetning skal kunne reduseres ned mot nivået i arbeidslivet for øvrig mener Unio det er nødvendig å stramme inn på adgangen til å tilsette midlertidig etter tjenestemannsloven med forskrift. Vi anbefaler derfor at Kunnskapsdepartementet tar initiativ til et lovarbeid i tråd med anbefalingene fra arbeidsgruppen.

3) For å øke forutsigbarheten i sektoren må det vurderes endringer i retning av mindre ekstern finansiering.

Unio vil peke på arbeidsgruppens konklusjon i 3.12 der det understrekes at det er en sammenheng mellom myndighetenes valg av finansieringsmodell og sektorens andel av midlertidig tilsetning. Institusjonene opplever at det økonomiske handlingsrommet er lite og at en større del av ressursene bindes opp i tidsbegrensede prosjekter, eksterntfinansierte oppdrag og pålagte satsninger. Den høye graden av tidsbegrensede aktiviteter gjør at institusjonene kvier seg for å tilsette i faste stillinger. Unio mener derfor det er nødvendig å øke andelen frie midler for å gi rom for stabilitet og langsiktighet, og anbefaler at Kunnskapsdepartementet følger opp tilrådingene fra handlingsromutvalget for å sikre institusjonene økt økonomisk handlingsrom. Vi mener dette vil kunne føre til færre midlertidige tilsetninger.

På de punktene hvor arbeidsgruppen deler seg i to støtter Unio mindretallets merknader.

Fortrinnsrett for fast tilsatte forskere på ekstern finansiering

Flertallet i arbeidsgruppen foreslår at forskere på eksternt finansierte prosjekter som hovedregel bør tilsettes fast. Dette kombineres av arbeidsgruppens flertall med et forslag om å fjerne den lovfestede fortrinnsretten for denne gruppen.

Unio er enig i at forskere på eksternt finansierte prosjekter bør tilsettes fast, men er uenig i at dette kombineres med at den lovfestede fortrinnsretten for denne gruppen fjernes. En økende andel av de midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstilling er eksternt finansiert, fra 22,3% i 2004 til 33,1% i 2009. Til sammen er omtrent 70% av årsverkene i undervisnings- og forskerstilling på ekstern finansiering midlertidig tilsatt. Ekstern finansiering er en viktig del av finansieringen av sektoren og Unio kan ikke akseptere at det skal medføre svakere rettigheter for de ansatte. En svekkelse av rettighetene til fast ansatte som er eksternt finansierte kan etter Unios mening ikke sies å være et tiltak som bidrar til å få ned bruken av midlertidige ansettelser i sektoren. Vi slutter oss derfor til merknaden fra arbeidsgruppens medlemmer Nustad, Olsson, Nodenes og Berg.

Beregning av tjenestetid for stipendiater

Flertallet i arbeidsgruppen foreslår at det ikke skal beregnes tjenestetid for stipendiater i den delen av stipendiatperioden som utgjør ren forskerutdanning.

Unio går mot forslaget. Forslaget strider mot mandatet hvor det heter at arbeidsgruppen "skal foreslå tiltak departementet og/eller institusjonene kan iverksette for å redusere bruken av

midlertidige tilsetninger i universitets- og høyskolesektoren." Forslaget vil ikke bidra til å redusere bruken av midlertidig tilsetting, men vil tvert i mot kunne øke det samlede omfanget av bruken av midlertidig tilsetting i sektoren. Unio slutter seg til merknaden fra merknaden fra arbeidsgruppens medlemmer Nustad, Olsson, Nodenes og Berg.

Vennlig hilsen
Unio

Ingjerd Hovdenakk
sekretariatssjef

Åshild Olaussen
seniorrådgiver